

Diarienummer: KS-2024/534

Handläggare: Allar Piirsoo, Allmänutredare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Hemställan om ändring av Brandkåren Attundas taxa för tillsyn och tillståndsprovning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar en avgiftsmodell gällande taxor för tillsyn enligt både lagen (2003:778) om skydd för olyckor (LSO) och lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt tillståndsprovning enligt LBE. Avgiftsmodellen baseras på faktisk nedlagd handläggningstid, med en fastställd timtaxa som indexregleras årligen. Debitering sker per påbörjad 30-minuters period.
2. Kommunfullmäktige beslutar att timtaxan justeras årligen utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV).
3. Den nya modellen för taxor och avgifter börjar gälla från och med den 1 januari 2025.

Sammanfattning av ärendet

Brandkåren Attunda har under 2024 genomfört en översyn som visar att nuvarande taxor inte täcker kostnaderna för tillsyn och tillståndsärenden. Förändringar i lagstiftningen (LSO och LBE) har ökat handläggningstiden och möjligheten att ta ut avgifter. En ny avgiftsmodell föreslås införas 1 januari 2025, med en rörlig avgift baserad på faktisk handläggningstid och en fast timtaxa. Timtaxan justeras enligt SKR:s underlag och indexregleras med PKV. Modellen tydliggör tidsåtgång och kostnad per ärende, vilket gör avgifterna mer förutsägbara och rättvisa. Mindre verksamheter med effektivt brandskydd kan få lägre avgifter, medan större eller mindre effektiva verksamheter kan få högre avgifter. Modellen syftar till att vara kostnadseffektiv och rättvis, och förväntas skapa legitimitet i samhället.

Ärendets uppkomst och historik

Brandkåren Attunda har hemställt om att medlemskommuner fattar beslut om att taxor och avgifter för tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och lagen (2010:1011 om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt tillståndsprovning enligt LBE ska revideras.

Rättslig utredning

Lagstöd

LSO trädde i kraft 1 januari 2021 och har påverkat kommunens/kommunalförbundets möjlighet att ta ut avgift för tillsynsförfarande till att kunna täcka hela ärendet. Även bestämmelser i LBE har justerats, vilket innebär ökad handläggningstid, något som kommunen/kommunalförbundet har rätt att ta ut avgift för.

Bakgrund

Brandkåren Attunda har under 2024 gjort en översyn som visar på att befintliga taxor och taxemodell inte ger full kostnadstäckning för utfört arbete vid tillsyn och tillståndsärenden. Riksdagens beslut om förändringar i LSO från och med 1 januari 2021 har påverkat kommunens/kommunalförbundets möjlighet att ta ut avgift för tillsynsförfarande till att kunna täcka hela ärendet. Även LBE-lagstiftningen har justerats som innebär ökad handläggningstid, vilket kommunen/kommunalförbundet har rätt att ta ut avgift för. Införandet av den nya modellen för taxor och avgifter föreslås införas i Brandkåren Attundas medlemskommuner 1 januari 2025.

Att förändra taxor och avgifter som ska fastställas av 6 medlemskommuner tar tid. Brandkåren Attunda räknar med ca 3 månader sammanlagt, med egen handläggningstid och beslut i direction samt därefter handläggning och beslut inom respektive medlemskommun. Det är därför angeläget att modellen som föreslås är så pass generell att den håller för flera år in i framtiden.

Brandkåren Attunda föreslår att en avgiftsmodell med en rörlig avgift (löpande kostnad faktiskt nedlagd handläggningstid) med en fast timtaxa väljs, för såväl tillsyn enligt LSO/LBE som för tillståndsprövning LBE.

Skillnaderna gentemot befintlig modell är:

- Timtaxan justeras i förhållande till den nuvarande timtaxa, utifrån genomförda kostnadsberäkningar enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) underlag för taxekonstruktion enligt LSO och LBE.
- Timtaxan indexregleras enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) istället för AKI som används i befintlig taxa.
- Den uppskattade tidsåtgången per ärende tydliggörs genom nivåindelning av tillsynsobjekt samt tillstånd. Förväntan om uppskattad kostnad blir därmed transparent och rimligt förutsägbar för verksamhetsutövaren (den tillsynade eller den tillståndssökande).
- En avgiftsmodell som speglar faktisk tidsåtgång innebär att en mindre verksamhet, eller en verksamhet som har hög precision i genomförandet av sitt eget lagstadgade systematiska brandskydd kan få en lite lägre avgift - medan en större/komplexare verksamhet eller en verksamhetsutövare som har mindre precision i sitt lagstadgade brandskyddsarbete kan få en lite högre avgift.

- Samhällets signal blir att det är kostnadseffektivt att sköta sitt brandskydd, d.v.s. att ha rätt kunskaper, göra rätt och hantera sin verksamhet på ett säkert sätt ur samhällsperspektiv - vilket ligger i både LSO- och LBE-lagstiftningarnas intentioner.
- En jämnare nivå på timtaxa i jämförelse med omkringliggande kommuner och räddningstjänstförbund.

Brandkåren Attunda bedömer att avgiftsmodellen med debitering nedlagd handläggningstid med fastställd timtaxa, bör kunna upplevas som rättvis ur den enskilda verksamhetens perspektiv. Det är lätt att förklara modellen ur ett kundperspektiv, vilket bör bidra till att skapa legitimitet för modellen i samhället. Konsekvensbeskrivningar

För mer detaljerad beskrivning av ändringarna se bilagor till Brandkåren Attundas hemställan till kommunerna.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser för kommuner.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2024-09-25

Brandkåren Attunda – hemställan om revidering av taxor för tillsyn LSO och LBE samt tillståndsprövning LBE

Beslutet skickas till

Akten

Brandkåren Attunda

Åsa Franzén
Chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Beslutet har ingen påverkan på barn i Knivsta kommun

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.